

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W MIEŚCIE CZĘSTOCHOWA W 2011 ROKU

OPRACOWANIE

CZĘŚĆ II PROGNOSTYCZNA

Kraków 2012

Spis treści

Wstęp.....	3
Bezrobotni absolwenci wg zawodów	3
Tegoroczni i przyszłoroczni absolwenci	6
Podsumowanie	11

Wstęp

Niniejsze opracowanie stanowi drugą część raportu rocznego dotyczącego zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Opracowanie to ma za zadanie opisać absolwentów szkół na terenie Miasta Częstochowy z punktu widzenia tego, jak radzą sobie na rynku pracy. Chodzi przede wszystkim o wskazanie tych zawodów, które w największej mierze przyczyniają się do wzrostu bezrobocia (najwięcej absolwentów rejestruje się w urzędzie pracy). Opracowanie oparte jest na danych o absolwentach i uczniach ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych pochodzących z Systemu Informacji Oświatowej (SIO), jak również na informacjach zawartych w sprawozdawczości PUP dotyczącej osób bezrobotnych. Dane dotyczące absolwentów szkół wyższych pochodzą ze zbiorów GUS.

Ze względu na fakt, że analiza prowadzona jest w dużej mierze dla potrzeb szkolnictwa zawodowego, wykorzystane w niej dane zostały zaprezentowane na poziomie zawodów i specjalności, czyli poziomie kodu 6-cyfrowego w Klasyfikacji Zawodów i Specjalności (KZiS), co umożliwi bezpośrednie przełożenie na Klasyfikację Zawodów Szkolnictwa Zawodowego (KZSZ). Klasyfikacja ta skupia 209 zawodów, w których może odbywać się kształcenia zawodowe.

Bezrobotni absolwenci wg zawodów

W rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie na koniec 2011 roku w kategorii absolwent odnotowano 582 osoby bezrobotne z Miasta Częstochowy. Grupa ta stanowiła 4,2% ogółu bezrobotnych. Bezrobotni absolwenci zarejestrowani byli w 159 zawodach. Sama kategoria „bez zawodu” skupiała 168 osób bezrobotnych (blisko 1/3 bezrobotnych absolwentów). W przypadku pozostałych zawodów liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych była już znacznie niższa – kolejnymi pod względem liczby bezrobotnych były zawody: pedagog (23 absolwentów), sprzedawca (18), specjalista administracji publicznej (13), biotechnolog (10). Ogólnie rzecz biorąc

stosunkowo niewielka liczba absolwentów pozostawała w rejestrach osób bezrobotnych (jedynie 3,9% spośród wszystkich absolwentów).

Wśród zawodów, z których absolwenci najliczniej reprezentowani byli wśród bezrobotnych, znaleźli się przede wszystkim absolwenci szkół wyższych (kody zawodów rozpoczynające się kodem „2”, czyli osoby przyporządkowane do wielkiej grupy zawodowej „specjaliści”). Spośród 47 grup zawodów, w których zarejestrowanych było więcej niż 2 bezrobotnych absolwentów, aż 38 stanowiły zawody związane z grupą wielką „specjaliści”. Podkreślić jednak należy, że absolwenci szkół wyższych stanowili w roku 2011 ponad połowę wszystkich abiturientów (8083 osób spośród 14743).

Tabela 1 Zawody z największą liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych w 2011 roku

Zawody z największą liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych w 2011 roku							
lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni absolwenci	Bezrobotni ogółem	Bezrobotni powyżej 12 m-cy	Oferty pracy	liczba ofert pracy na 1 bezrobotnego
1	0	Bez zawodu	168	2140	184	0	0
2	235107	Pedagog	23	83	13	3	0,04
3	522301	Sprzedawca	18	1093	393	145	0,13
4	242217	Specjalista administracji publicznej	13	51	6	2	0,04
5	213106	Biotechnolog	10	19	0	2	0,11
6	242190	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	9	24	2	1	0,04
7	251902	Specjalista zastosowań informatyki	9	61	11	6	0,1
8	213303	Specjalista ochrony środowiska	8	41	1	4	0,1
9	214102	Inżynier organizacji i planowania produkcji	8	26	3	0	0
10	241304	Specjalista bankowości	8	28	8	4	0,14
11	241306	Specjalista do spraw finansów	8	24	5	0	0
12	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	8	118	29	20	0,17
13	244103	Zarządca nieruchomości	7	15	0	0	0
14	261906	Prawnik legislator	7	20	4	3	0,15
15	263304	Politolog	7	19	2	0	0
16	331403	Technik ekonomista	6	238	108	0	0
17	214106	Logistyk	5	16	2	1	0,06
18	214606	Inżynier inżynierii materiałowej	5	13	2	1	0,08
19	233012	Nauczyciel języka polskiego	5	33	7	1	0,03

20	242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	5	33	3	1	0,03
21	261990	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	5	12	0	1	0,08
22	264302	Filolog - filologia obcojęzyczna	5	17	3	0	0
23	514101	Fryzjer	5	80	25	48	0,6
24	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	5	47	10	20	0,43
25	214390	Pozostali inżynierowie inżynierii środowiska	4	10	1	1	0,1
26	214690	Pozostali inżynierowie górnictwa, metalurgii i pokrewni	4	11	2	0	0
27	215201	Inżynier elektronik	4	9	4	0	0
28	228301	Fizjoterapeuta	4	11	2	9	0,82
29	228903	Kosmetolog	4	7	1	1	0,14
30	242390	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	4	15	3	0	0
31	261901	Asystent prawny	4	8	1	10	1,25
32	263302	Historyk	4	13	4	0	0
33	263504	Specjalista pracy socjalnej	4	14	1	0	0
34	512002	Kucharz małej gastronomii	4	24	4	6	0,25
35	513101	Kelner	4	56	27	12	0,21
36	214190	Pozostali inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	3	4	0	0	0
37	214202	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	3	15	1	10	0,67
38	214306	Inżynier inżynierii środowiska - systemy wodociągowe i kanalizacyjne	3	7	1	0	0
39	214903	Inżynier automatyki i robotyki	3	5	1	0	0
40	215101	Inżynier elektroenergetyk	3	3	0	1	0,33
41	233006	Nauczyciel historii	3	28	11	0	0
42	241103	Specjalista do spraw rachunkowości	3	12	1	5	0,42
43	242107	Specjalista do spraw konsultingu	3	6	1	0	0
44	242304	Doradca zawodowy	3	32	13	2	0,06
45	264201	Dziennikarz	3	5	0	2	0,4
46	351203	Technik informatyk	3	24	3	6	0,25
48		Pozostałe zawody	148	9339	3379	1143	0,12
Ogółem			582	13909	4282	3012	0,22

Lista uwzględnia tylko te, w których liczba zarejestrowanych na koniec 2011 roku była nie mniejsza, niż 2

Zawodami, w których wskaźnik liczby ofert pracy przypadających na 1 osobę bezrobotną przekraczał średnią dla wszystkich zawodów, były: asystent prawny (dla którego wskaźnik liczby ofert przypadających na 1 osobę bezrobotną wynosił 1,25 – na osiem osób bezrobotnych przypadało 10 ofert pracy), fizjoterapeuta (0,82), inżynier budownictwa (0,67), mechanik pojazdów samochodowych (0,43), specjalista do spraw

rachunkowości (0,42), inżynier elektroenergetyk (0,33), kucharz małej gastronomii (0,25), technik informatyk (0,25).

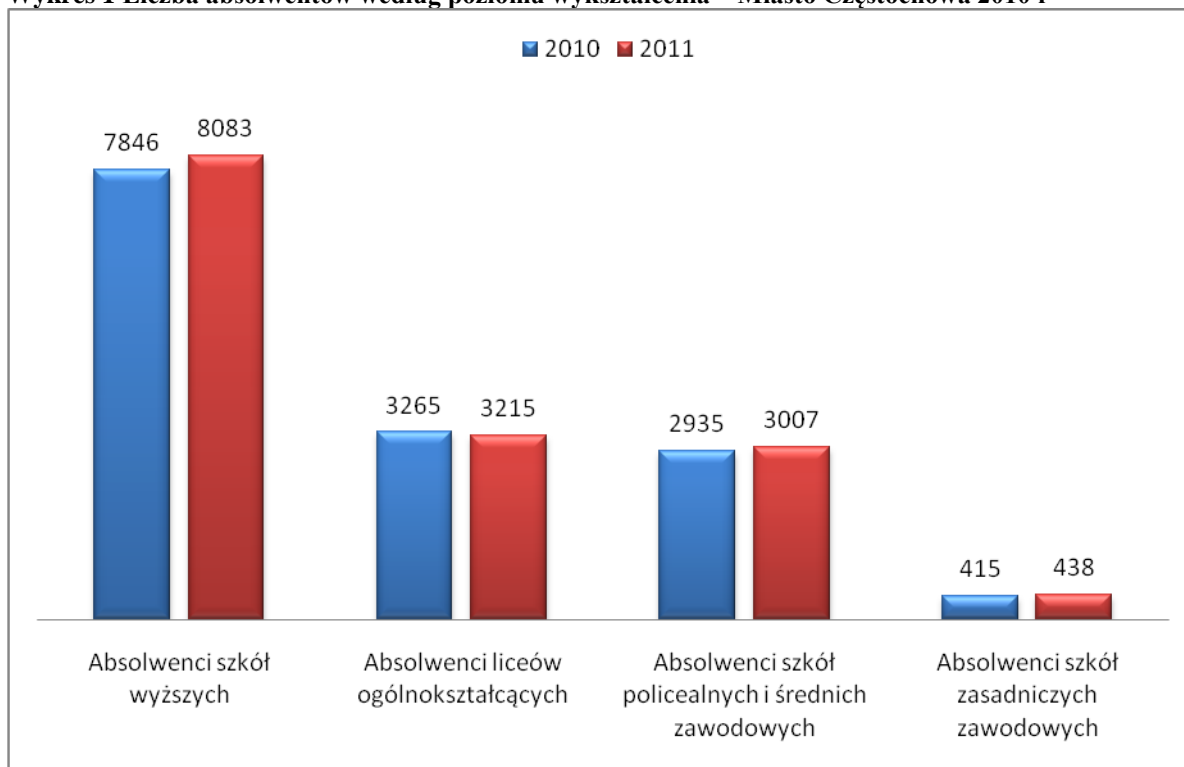
Tegoroczn i przyszłoroczn absolwenci

Na terenie Miasta Częstochowy kształcenie prowadzi:

- 6 szkół wyższych: Politechnika Częstochowska, Akademia im. Jana Długosza, Akademia Polonijna, Wyższa Szkoła Zarządzania, Wyższa Szkoła Lingwistyczna, Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Turystyki
- 45 szkół policealnych
- 24 szkoły techniczne (technika, licea zawodowe)
- 49 licea ogólnokształcące i profilowane
- 13 szkół zasadniczych zawodowych

W 2011 roku kształcenie ukończyło w nich 14743 absolwentów, w tym 8083 szkół wyższych (54,8% ogółu absolwentów), 3215 liceów (21,8%), 3007 szkół policealnych i średnich zawodowych (20,4%) i 438 szkół zasadniczych zawodowych (3%). Wartości te są niemal analogiczne jak w roku poprzednim.

Wykres 1 Liczba absolwentów według poziomu wykształcenia – Miasto Częstochowa 2010 r

Wśród absolwentów zasadniczych szkół zawodowych opuszczających mury szkół w 2011 roku na terenie Miasta Częstochowy najliczniej reprezentowani byli przedstawiciele zawodów: mechanik pojazdów samochodowych (64 osoby), fryzjer (63), technolog robót wykończeniowych w budownictwie (61), kucharz małej gastronomii (43). Stanowili oni ponad połowę spośród wszystkich absolwentów.

W całym 2011 roku do Powiatowego Urzędu Pracy zgłoszono 367 ofert pracy w zawodach, w których odbywało się kształcenie na poziomie zasadniczym zawodowym, czyli o 71 mniej niż wynosiła liczba absolwentów. Więcej ofert pracy niż absolwentów odnotowano jedynie w trzech zawodach: sprzedawca, krawiec i murarz (choć należy pamiętać, że tylko część ofert pracy obsługiwana jest przez PUP, a absolwenci konkurują na rynku pracy również z innymi osobami).

Co charakterystyczne, spośród wszystkich zawodów, w których pojawili się absolwenci w 2011 roku, stosunkowo niewielu z nich widniało w rejestrze PUP na koniec roku (32 osób – 7% absolwentów). Podobnie rzecz się miała z absolwentami szkół policealnych oraz średnich szkół zawodowych.

Tabela 2 Liczba absolwentów szkół zasadniczych zawodowych w 2011 roku oraz szacunek na 2012

Liczba absolwentów szkół zasadniczych zawodowych w 2011 roku oraz szacunek na 2012						
lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie Częstochowy w roku 2011	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2011	Liczba ofert pracy w 2011	Przewidywani absolwenci w roku 2012
1	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	64	5	20	91
2	514101	Fryzjer	63	4	48	80
3	712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	61	2	0	43
4	512002	Kucharz małej gastronomii	43	4	6	112
5	741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych	28	2	9	38
6	712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	26	3	13	16
7	712204	Posadzkarz	24	1	3	22
8	753105	Krawiec	19	0	62	16
9	522301	Sprzedawca	17	0	145	25
10	741201	Elektromechanik	14	0	3	9
11	713201	Lakiernik	11	2	1	9
12	711202	Murarz	10	0	35	11
13	721306	Blacharz samochodowy	10	1	4	9
14	751201	Cukiernik	10	2	9	21
15	731102	Mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych	9	1	0	0
16	751204	Piekarz	8	4	0	11
17	911205	Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej	7	0	0	9
18	753402	Tapicer	6	0	0	11
19	752205	Stolarz	5	0	5	3
20	713101	Malarz - tapeciarsz	3	1	3	10
21	723310	Mechanik - monter maszyn i urządzeń	0	0	1	9
Ogółem			438	32	367	555

Wśród absolwentów szkół policealnych i techników najliczniej reprezentowanym zawodami były: technik ekonomista (naukę w tym zawodzie w 2011 roku ukończyło 218 absolwentów), technik informatyk (203), technik bezpieczeństwa i higieny pracy (169), technik budownictwa (163), technik pożarnictwa (157), technik usług kosmetycznych (141), technik farmaceutyczny (133) i technik pojazdów samochodowych (119). Ogółem kształciło się w nich ponad 2/5 spośród wszystkich absolwentów. Nie napawa optymizmem fakt, że na 3007 absolwentów w analizowanych zawodach przypada jedynie 381 ofert pracy. Jedynie w przypadku dwóch zawodów w 2011 roku odnotowano więcej ofert pracy niż abiturientów: technik prac biurowych (172 oferty wobec 5 absolwentów) oraz technik handlowiec (49 ofert wobec 18 absolwentów). Pomimo to na koniec 2011 roku w rejestrach PUP pozostawało jedynie 26 absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych (0,9%).

Tabela 3 Liczba absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych w 2011 roku oraz szacunek na 2012

Liczba absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych w 2011 roku oraz szacunek na 2012						
lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę na terenie Częstochowy w roku 2011	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP w końcu roku 2011	Liczba ofert pracy w 2011	Przewidywani absolwenci w roku 2012
1	331403	Technik ekonomista	218	2	0	132
2	351203	Technik informatyk	203	2	6	310
3	325509	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	169	0	1	188
4	311204	Technik budownictwa	163	1	1	162
5	311919	Technik pożarnictwa	157	0	0	213
6	514207	Technik usług kosmetycznych	141	2	3	194
7	321301	Technik farmaceutyczny	133	3	10	122
8	311513	Technik pojazdów samochodowych	119	2	0	139
9	325601	Ratownik medyczny	88	1	0	59
10	422402	Technik hotelarstwa	86	0	0	45
11	314202	Technik architektury krajobrazu	82	0	0	61
12	311408	Technik elektronik	81	0	0	71

13	514105	Technik usług fryzjerskich	80	0	1	165
14	311303	Technik elektryk	77	0	2	63
15	325102	Higienistka stomatologiczna	69	0	1	27
16	325402	Technik masażyста	68	0	5	95
17	334306	Technik administracji	65	1	38	140
18	325511	Technik ochrony środowiska	64	1	1	42
19	0	Bez zawodu	63	1	0	123
20	264302	Filolog - filologia obcojęzyczna	60	0	0	59
21	311504	Technik mechanik	59	0	0	85
22	512001	Kucharz	57	1	33	61
23	351103	Technik teleinformatyk	55	0	1	58
24	322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	54	0	1	67
25	333906	Technik organizacji reklamy	51	0	2	66
26	325302	Technik optyk	50	0	1	41
27	333107	Technik logistyk	50	1	1	65
28	343403	Technik organizacji usług gastronomicznych	45	2	1	108
29	343204	Plastyk	39	0	1	29
30	314403	Technik technologii żywności	38	1	0	35
31	325101	Asystentka stomatologiczna	35	1	9	54
32	343602	Muzyk	34	0	0	27
33	513101	Kelner	32	2	12	24
34	311924	Technik technologii odzieży	31	1	2	19
35	541315	Technik ochrony fizycznej osób i mienia	24	0	0	29
36	532990	Pozostali pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	22	0	0	16
37	321402	Technik dentystyczny	21	1	5	19
38	422103	Technik obsługi turystycznej	20	0	0	39
39	522305	Technik handlowiec	18	0	49	33
40	431103	Technik rachunkowości	15	0	10	52
41	233011	Nauczyciel języka niemieckiego	13	0	0	17
42	311410	Technik mechatronik	13	0	1	22
43	311911	Technik cyfrowych procesów graficznych	11	0	0	0
44	311209	Technik urządzeń sanitarnych	10	0	0	0
45	343104	Fototechnik	9	0	0	10
46	411004	Technik prac biurowych	5	0	172	12
47	325905	Opiekunka dziecięca	4	0	3	12
48	341204	Opiekunka środowiskowa	4	0	0	57
49	311922	Technik technologii drewna	2	0	0	0
50	311104	Technik geodeta	0	0	1	17
51	314207	Technik rolnik	0	0	0	20
52	324002	Technik weterynarii	0	0	3	15
53	343203	Florysta	0	0	4	13
54	532102	Opiekun medyczny	0	0	0	69
Ogółem			3007	26	381	3601

Podobnie sytuacja wygląda w przypadku osób kończących licea ogólnokształcące. Spośród 3215 absolwentów jedynie 74 osoby (2,3%) było bezrobotnych na koniec 2011.

Podsumowanie

Do zaprezentowanej analizy należy podchodzić z dużą ostrożnością, gdyż przedstawione powyżej dane odnoszą się do szkół oraz ofert pracy z terenu Miasta Częstochowy i nie uwzględniają one faktu, iż znaczną część absolwentów stanowią osoby, które dojeżdżają do Częstochowy z innych miejscowości.

Ponadto, znaczna część absolwentów szkół prowadzących kształcenie zawodowe otrzymuje świadectwo ukończenia szkoły, natomiast nie przystępuje bądź nie zdaje egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe. W ewidencji PUP absolwenci nie posiadający dokumentu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w wyuczonym zawodzie kwalifikowani są jako bezrobotni „bez zawodu” (dotyczy to zasadniczych szkół zawodowych oraz policealnych i średnich szkół zawodowych).

Szkoły na terenie miasta Częstochowy w 2011 roku ukończyło 14743 absolwentów (o 282 więcej niż w 2010 roku). Największą grupę stanowili absolwenci szkół wyższych (8083 osób – wzrost o 237 osób w stosunku do 2010 roku), liceów (3215 osób – spadek o 50 osób), szkół policealnych i średnich zawodowych (3007 – wzrost o 72 osoby). Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych stanowią jedynie 3% ogółu (438 osób - (wzrost o 23).

W przyszłym roku spodziewany jest dalszy wzrost liczby absolwentów szkół ponadgimnazjalnych o 761 osób (11,4%), w tym policealnych i średnich zawodowych (o 594 osoby), zasadniczych szkół zawodowych (o 117 osób) oraz liceów (o 76 osób).

Na 6660 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w 2011 roku przypadają w analizowanych zawodach jedynie 748 ofert pracy. Pomimo to absolwenci odnajdują się na rynku pracy (lub podejmują dalszą edukację) i nie rejestrują się w Powiatowym

Urządzie Pracy w Częstochowie. Niepokoi sytuacja absolwentów studiów wyższych, którzy – pomimo podjęcia znacznego wysiłku edukacyjnego - stanowią znaczący odsetek wśród bezrobotnych absolwentów.

Podkreślić należy, że przedstawione analizy odzwierciedlają jedynie pewien fragment rynku pracy i nie uwzględniają one sytuacji, iż część ofert pracy nie jest rejestrowana przez PUP, zaś młodzi ludzie często wyjeżdżają w poszukiwaniu pracy w inne rejony Polski lub za granicę (lub podejmują dalszą edukację).

Spis tabel i wykresów

Tabela 1 Zawody z największą liczbą zarejestrowanych osób bezrobotnych w 2011 roku	4
Wykres 1 Liczba absolwentów według poziomu wykształcenia – Miasto Częstochowa 2010 r	7
Tabela 2 Liczba absolwentów szkół zasadniczych zawodowych w 2011 roku oraz szacunek na 2012	8
Tabela 3 Liczba absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych w 2011 roku oraz szacunek na 2012	9